

מיכתבים

לשחק את מישחק הכדורת בו עסק בעת שקיבל את הידיעה על התקרבות הצי הספרדי. לאנגלי אחר, המלך אדוארד השלישי (1312-1377), למשל, היתה ריעה שונה מאוד בנושא. הוא אסר על מישחק הכדורת, וזה כרי שהגברים באנגליה יוכלו להתרכז באימוני היריה בקשת, הנשק הקונבנציונאלי של אותם ימים. ואגב, זאת לא היתה ההתנגדות היחידה של אדוארד למישחקי ספורט מסויימים. נראה שגם ספורט השחמה לא כלכך מצא חן בעיניו. עובדה: הוא הורה להוציא להורג את מאהבה של אמו.

אברהם רבינוביץ, תל-אביב

קקאו פוקרמוקו

על **סצנה מתוך סרט אלמוני** ("יומן אישי", העולם הזה 2.9.87).

אכן אורי אבנרי לא חלם. אף אנוכי זוכרת קטע כפי שהוא תיאר, אולם לא עם השמן והרוח.

כזיכרוני נטוע אדם משוגע (בעל זקן הרומה לזה של הרב המומר), בעל עיניים בולטות, המקיף שלוש פעמים עמוד בתוך בית-הכלא וקורא בקול גדול "פוקו מוקו" וזה הצחיק אותי עד לשיגעון. מודע? כבר אינני זוכרת. אולם הביטוי "פוקו מוקו" הפך בילדותי תמריץ לשתית קקאו, וכך עשיתי גם עם ילדי, ולקקאו קראנו "פוקרמוקו".

זהבה ברמלי, רמת-חן

קריאת העזרה של אבנרי הכירה לי את המדור לחיפוש קרובים (מי מכיר? מי יודע?) וזה שייד כמעט לאותה התקופה (של ראשית המדינה).

לעיקרו של דבר: המישפט במלואו היה "פוקר מוקו, לאט, לאט" והוא דוקלם על-ידי אבנר וקסטלו. **שמואל פגל, רמת-השרון**

אין עיסקה

עוד על **רכישת פחם מחו"ל** ("החווה הסיני", העולם הזה 2.9.87 והלאה).

חברת הפחם מקבלת כמעט מדי יום הצעות לאספקת פחם מכל קצווי תבל. כל הצעה המוצאת את דרכה, משום מה, למישרדה-האנרגיה מועברת לחברת הפחם כמו שהיא, לטיפול רגיל. אין ולא היה כל לחץ מכיוון מישרדה-האנרגיה, או/ו שר-האנרגיה, לרכוש פחם מתכרה זו או אחרת.

אין ולא היה כל הסכם עם החברה הנוכרת כתיבה לרכישה של פחם מסין ולוא אף לרכישת מיטען נסיוני. כל מגע שהתנהל עם גוף כלשהו בעולם בנוגע לפחם שמקורו בסין לא חרג מבידורים טכניים שהם תנאי הכרחי, אך לא מספיק, לכל צעד נוסף.

אין סיכוי שחברת הפחם תרכוש פחם מסין, בטווח הנראה לעין. הפחם הסיני המצוי אינו עונה על רישות המיפרט של חברת החשמל (צרכנות הפחם הגדולה בארץ).

רם רון, מנכ"ל החברה הלאומית לאספקת פחם בע"מ, תל-אביב

אם לנקוט לשון המעטה, נפלו בכתבה אירוריים רבים. כך, למשל, אין אנו מועסקים על-ידי מר רינות ואין כל אמת בכך כאילו הצענו שבנקיה פועלים ימנעו את העיסקה, וממילא סיפור-המעשה כאילו שרה-האנרגיה רחה זאת משיקולים אישיים אינו אלא ברדיה, ולבסוף, לדאבוננו, אין כלל עיסקה.

מנחם מירון, דן הלפרין, תל-אביב

פיתרון

למצוקת הדירור

לא רק השנה עלה מאוד שכר הדיירה ב"ריות להשכרה. זה קרה גם לפני 25 שנה, ודווקא בשנה שתיאסרו הבימה הציג את ההצגה "דירה להשכיר". את המצחק שבצירוף המיקרים הוזה ראה מייד הפיזומונאי דן אל-מגור, שהגיב על כך בתוכנית הבידור שלו בקול "ישראל צוטט בגליון העולם הזה שהופיע השבוע לפני 25 שנה: "בהבימה מציגים עכשיו דירה להשכיר / רה / ויש אומרים שצוחקים בה שעתיים. / אך ביתר הדירות, צוחקים עכשיו פ' חות / כי משלמים שם שכר דירה כפי ליים. / או שלא ניתן למחיר לקפוץ כלי כך קדימה, / או שנעבור כולנו לגור בה" בימה".

(המשך מעמוד 3)

העולם הזה כל שבוע מחדש במקום אליו עברתי לגור משיצאתי לגימלאות מוקדמות. **ארם ישראלי, כתיים**

רק האשה והחמות

על **טיבם של הצופים בתחרות מר ישראל** ("שיר השרירים", העולם הזה 26.8.87).

כתבת העולם הזה קבעה כאילו היו בין הצופים המתפרעים בתחרות מר ישראל, בה זכיתי במקום השני, קרובי מישפחתי וחבריי.

מכיוון שאני גר באילת, לא היתה לי כל אפשרות להביא משם קבוצה של קרובים, חברים ואוהדים. האורחים היחידים שלי בתחרות היו אשתי

קורא אזולאי
אילת בתחרות

וחמותי. כך שאין כל אמת בכיתוב לאחר התצלום מים בכתבה, המספר על התפרעות של החברים של הווכה מס' 2. **בצלאל אזולאי, אילת**

יתרונות של שבועון

על כמה ממעלותיו של **שבועון** ("אי-גרת העורך", העולם הזה 21.9.87). הרשו לי להוסיף למילותיו הקולעות של אורי אבנרי על טיב שבועון-החדשות שהוא עורך ("קומפאקט", תמציתי, צפוף, שאפשר לקרוא משער עד שער") כמה מילים שהשמיע ג'ון מאיי רס, יו"ר מועצת-המנהלים של שבועון-החדשות טיים בקיץ האחרון, בכינוס מוללים בווינה, בירת אוסטריה, בנושא עתיד השבועון בעידן האלקטרוני:

"מערכת התיקשורת שאני מדבר עליה היא קל-מישקל וניתנת לנשיאה ביד... רוחב המיצג שלה אינו עולה על 250 מילימטר... אפשר לבחון את מהירות שליפת המידע ממנה, להאט או להאיץ... היא מספקת פשוטה עד שילך בן עשר כוול לפענחה, אם כי היא עולה פחות משלושה דולר ליחידה ובנוסף לכל אפשר, בשעת הצורך, גם לגרש בה זכוכים ואפילו לעטף בה דגים. מערכת התיקשורת הזאת קוראים, כמובן, שבועון".

נשים ללא מחשופים

על הצלחותיהן של **דוברות סיעות בכנסת בעת מילוי תפקידן** ("מה הם אומרים", העולם הזה 9.9.87).

"כ"כ שבח וייס התקנא ביחסייה-הציבור הטובים של כמה מעמיתיו וייחס אותם לא למעשיהם אלא לעובדה שבשירותם עובדות רוכרות צעירות ויפות ההולכות עם מחשופים עמוקים. אבל אילו וייס היה מביט סביבו, היה בוודאי מגלה שציבור העיתונאים מורכב כיום, לפחות במחציתו, אם לא ביותר, מנשים. והמחשופים של הדוברות בוודאי אינם משפיעים על העיתונאיות. מה שאולי כן משפיע עליהן הן העמדות היותר טובות של דן (שורכרתה), מיכל רפאלי, וראינה בהקשר לדיברי וייס בהנולם הזה) בנושא זכויות הנשים, לעומת העמדות השוביניסטיות, הריאקציוניות והנכונות לרתיים שכבטאת מיפלגתו של וייס. **ריבי קפלן, תל-אביב**

נעשו מילחמה. לא אהבה

על **חובבי מישחק הכדורת** ("תמרו" רים", העולם הזה 2.9.87).

לא כל האנגלים היו משוגעים על מישחק הכדורת כפי שהיה סר פרנסיס דרייק, האיש שיצא להשמיד את הארמרה הספרדית רק אחרי שסיים

קריא יני

שיתפו פעולה, בצורה זו או אחרת, עם תחקירני הכתבה. לא היתה שום תיקוה כזאת לגבי ניר. מאז שנכנס לתפקידו הנוכחי, כיועץ ראש-הממשלה לענייני-טרור, הוא גדול השתקנים במדינה. התחקיר הביוגראפי, שנוהל על-ידי ענת סרגוסטי, היה על-כך עקיף. אספנו את כל החומר שפורסם אירפעם על ניר, לפני היכנסו לתפקידו הנוכחי — הן בהנולם הזה, הן בעיתונים אחרים. תיחקרנו אנשים שהכירו אותו בשלבים שונים של חייו. וכמובן, חרשנו את המיסמכים האמריקאיים על הפרשה.

אני מקווה שגם אתה הסכמת — אחרי הקריאה עם הבחירה.

שלוש פנים לחווה

אלפי מילים בעיתונות, שני ספרים וסרט מתוכנן — זה יכולה של שנה אחת של חווה יערי. קשה לזכור משהו, שהסעירה בשנים האחרונות כל-כך את דמיון הציבור כמו הבלוגית-השבדירית שורשעה בפשע החמור מכל, רצח קשישה עבור בצע כסף.

מססרת אילנה אלון: ישכתי בכל הישבות של המישפט, ועקבתי אחרי חווה מהרגע שבו נעצרה כראשונה, אשה יפה ובוטחת בעצמה, עד שהפכה במהלך המישפט לאיילה נרדפת, אשה שבורה, צנומה, חיוורת וכביינית.

במשך כל הזמן לא התראינה חווה כלל. מפיה לא באו אלא הרצאות, ערויות ושיחות מוקלטות. אבל כל המילים הללו נאמרו תוך כדי תפקידה של חווה כנאשמת, כחשודה וכמתגוננת.

אחרי הרשעה וגוררהין של מאסר-עולם שהוטל עליה, חלה רגיעה מסויימת בדיווח על חווה. שמועות שהגיעו אליי מהכלא סיפרו שהיא השתנתה שוב. ההלם החל עובר, והיא חזרה לעצמה. היא שוב מחייכת חיוך מקסים, משתמשת בחושי-ההומור שלה חוזרת לשינוי-המישקל הנפשי. הייתי סקרנית מאוד לראות את השינוי.

אילנה אלון
דמות חרדה

היה קשה לשכנע את חווה להתראיין. היא נכוחה קשות ממאמרים בעיתונות במהלך מישפטה, אבל באמצעות אנשי-הקשר שמעתי שהיא מעוניינת מאוד שהציבור יידע על השינוי שחל בה. על-כך שהפסיקה להשתמש בסמי-הרגעה ובסמיי-שנה, ושהיא עומדת לבקש מישפט חוזר. התעקשתי והתמדת, ולמרות שהעולם הזה באופן עקרוני אינו משלם תמורת ראיונות וכתבות, הצלחתי בסופו של דבר לשכנע אותה להתראיין (העולם הזה 16.9.87).

הפגישה נכלאה חתבצה בחדר שבו נפגשה גם אסירה ביטחונית עם בני-מישפחתה המרובים. הרעש בחדר היה קשה מנשוא. חווה קמה על רגליה, נשענה לעברי כדי שאוכל לשמוע אותה. שמחתי לראות אשה שונה מזו שהכרתי במישפט. אשה חביבה וחייבנית, בעלת קסם אישי וחוש-הומור.

נזכרתי בסרט ישן: שלושה פנים לחווה.

א. א. א. א.

"הופתעתי לגמרי על-ידי אישה-שנה שלכם", סיפר לי השבוע קורא, שאני מחשיב מאוד את דעתו. במשך השבועות האחרונים ניסיתי, כמו בכל שנה, לנחש מי ייבחר. הפעם היה לי קשה מאוד, ולא הגעתי למסקנה סופית. לכן חיכיתי לגליון בסקרנות.

ברגע הראשון, כשראיתי את תמונתו של עמירם ניר, היו לי ספקות. התחלתי לקרוא את המאמר, ותוך כרי קריאה שוכנעתי שזאת היתה הבחירה הנכונה.

אני מניח שקורא זה אינו היחיד שהרגיש כך. יש שנים שכסופן מזודקרת דמות אחת כמועמדת טבעית לתואר אישה-שנה, למשל, אריאל שרון במילחמת-הלבנון (תשמ"ב). או שימעון פרס אחרי שנת-כהונתו הראשונה כראש-הממשלה (תשמ"ה). השנה האחרונה לא היתה כזאת. היו כמה וכמה מועמדים סבירים, שבאו בחשבון. היה צורך בשיקול

שעיר אישה-השנה תשמ"ז
לא צפוי

יסורי כרי להחליט מי מהם מייצג בצורה הנכונה ביותר את מהלך השנה.

איך הגענו למסקנה?

תחילה היה צורך להחליט מהו המאורע (או קבוצת-המאורעות) החשובה ביותר של השנה. האם התהליך הכלכלי (המועמד הסביר: משה נסים)? האם התהליך המדיני (שוב שימעון פרס)? האם ההתפתחות-המוסרית-דיונית בתום 20 שנות-כיבוש (ישעיהו ליבוביץ)?

כאן היתה ההחלטה די קלה. היה ברור לנו כי הנושא העיקרי של השנה הוא צרור הפרשות, שהטילו את צילן על תשמ"ז: פרשת פולארד, פרשת נאפטס, ספיחי פרשת האוטובוס כקו 300, פרשת איראן-קונטרס, פרשת ועוננו ומכאן השאלה: מי צריך להיות אישה-שנה — ג'וזף פולארד, רפי איתן/או אביאם סלע, עיוזאת נאפטס, יוסי גינורס, אברהם שלום, עמירם ניר, מררכי ועוננו?

בשלב הבא של השיקול נמדדה חשיבות הפרשות האלה, זו מול זו, מבחינת ההשפעה על בעיות המדינה והעולם. בעיקבות שיקול זה עלה כי פרשת איראן/קונטרס חשונה, בלי כל ספק, מפרשת פולארד, למרות חומרתה של זו, וגם מפרשת-ועוננו.

כך הגיעו הדברים באופן טבעי אל עמירם ניר. כאשר הגענו למסקנה זו, ידענו שאנחנו מקבלים על עצמנו תפקיד קשה. כמעט כל המועמדים לתואר אישה-שנה בשנים האחרונות